

— Գուրիբեյտէ վէ սայիր զագէթաւ,
լարտա օգուենտուղունա նէզարեն, կէշէն
սալը կիճէսի պիր պէօլիւք ասաքիր ին
Տարը Շուրա աղասընտան Տայիմ-Հիւսէ
յին բաշանըն գօնաղը գուշատըլուպ, վէ
Հիւսէյին բաշա ախզ ու կիրիՖթ օ
լունարագ, Սէրասքէր գարուսունտա
թաշլըզ նամ մահէլտէ մահպուսս հոխլ

միշտ որ, մերգում բաշա Գուլէի իմի-
ճագը խաֆի մատտէսինն աթիգ րու-
էսսալէրինտէն պիրիսի տիր։ Միւրիւս
վախիս գարու քէհեաւը Ազմի պէս, պիր
շէյիս, Պապը-ալիտէն պագը մէմուրին,
վէ 47 նէֆէր քէսան տախի ախգ ու կի-
րիֆթ օլունարագ, պունլարտան պիր մըգ-
տարը Մահմուտիյէ նամ պէյլէք կէմիսի-
նէ նագլ օլունմուշ տուր։ Պունլարտն
սէպէպի տախի եինէ Գուրիեհնին գալ-
լինձէ, պիր գաշ պին քիշն Պապը-ալիտէ
կիտէրէք, գուրա ուսուլի իլէ ինթիխապ
օլունմագ իւզրէ հէր միլէթտէն միւ-
րէթթէպ թիւրքիա իշին պիր միլէթ
մէճիթի իհտաս օլունմասըն իսթիտա ի-
տէճէթէր իմիշ։ շու ճէմիեթ վուգու
պունլաճաղնտան իքի կիւն էվէլ րուէս,
սալէրի ախգ ու կիրիֆթ օլունմուշար
տըր, Լէվանթ-Հերայտըն գալլինձէ, իս-
թանպօլտա պիր խանէ պասըլարագ խայ-
լինձէ էվագ էլէ կէշիլիմիշ վէ պունլար-
տան վիւքէլաթը ֆիխամ հագարաթընա
գարշը կիլ ի մէշլէրէթլէր վար իտուկի
անլաշըլարագ, պալեատէ իշար օլունան
թէվգըֆաթ իճրա օլունմուշար իմիշ,
Մէշլէր հիքեայէլէրին մէսուլիյէ-
թինի մէշլէր ղաղէթալարա պրագարագ-
եալընը պիր թէվաթուր մագամընտա ի-
շար իլէտիքտէն սօնրա, եինէ Գուրիեհնին
գալլինձէ շունու տախի իլալէ իտէրիգ
քի, Ֆրանսանըն Մ. Ժիւլ Ֆալը վէ Մ.
Մենարթ նաման մէշուր ալագաթլարը
կիւեա մերգում թէվգըֆ օլունլարըն
թարաֆընտան մուհաքէմէլէրինէ ալ-
գաթ թայեին օլունմագլար իմիշ, պու-
լուսուս չիմտիյէ գատար Օսմանը մու-
հաքէմէլէրինտէ միւսաաւտէ օլունմուշ
պիր շէյ օլմատըղնտան, իթիխատ իտէ-
մէյիգ։

— Ճիւմա իրթէսի սապահը չըգարըւն
Մանգուէտէ նէշը իթմիշ օլունմուշ
թէլէկրաֆտա, Բուսիա իմբէրաթօրու-
նու վուրմագ իսթէեհէն Լէհի իշին «Է-
հալի թուլմագ իսթէտի» տէմիշ իտիք-
պիգէ կէլէն թէլէկրաֆտա ֆիլվագը
Ֆրանսըգճատա «Բրանտը» լուղէթի վագ
օլունմուշ օլունմուշ իշին թուլմագ եագ-
մը իտի իտէրէք, սալըր ղաղէթալարտա
«Բանտը» եանի ասմագ իշար օլունմուշ
օլունմուշ իշին, պիլիմ թէլէկրաֆտա,
պուրա աճէնցիասը թարաֆընտան պիր
եանլըլըգ օլունմուշ օլունմուշ Ֆարգ
իտէրէք, թասհիհինէ միւսարաաթ իտէ-
րիգ, շէյլէ քի «Էհալի Լէհի» ասմագ
իսթէտի» օլմալը տըր։

— Չաթը հագըթի թաճարիլէրի
թարաֆընտան Ֆրանսա իմբէրաթօրիւ-
սընա կէթիլիլէլէլէլէլ օլուն հէտիե,
պունտան էվէլ իթօալտան ալարագ ի-
շար իթմիշ օլունմուշ կիպի օլմաեղպ,
իլա պին գրաթ միւճէվէրաթ իլէ միւ-

գէյեհէն պիր գաշվէ թագըմը օլաճաղը,
վէ իմբէրաթօր հագըթիլէրի իշին տախի
ճրէս ալեա ալարագ աթը կէթիլիլէլէլէլ
քէգալիք իթօալտա օլունմուշ տուր։

— Վարնատան սօն տէֆա կէլէն վա-
բօր իլէ Բուսիա գտան վարիտ օլուն թաշ-
րիթա նէգարէն, Թունա վիլաեթիլին
պագը նահիեթիլէրինտէ սիլահլը Պունլար
պէթիլէլէրի բէյտս օլունպ, իսլամ մալ-
սահիպէլէրին զիեանըն մուճիպ օլաճագ
պիր չօգ հարաքեաթտա պունլունմուշար
տըր։ հաթտա պիր իսլամ գարիեթիլէ
հալիսի իլէ մէշլէր Պունլար թագըմ
լարընտան պիրիսի պէյլինտէ պիր միւ-
տարէպէ տախի վուգու պունմուշ վէ թ-
րաֆ գարիեթիլէրինտէ իմտատ եթիլէրէք
Օսմանլար մէշլէր Պունլար Ֆըրգա-
սընա ղալէպէ վէ թագիպ իթմիշլէր ալի-
Միթհէթ բաշա հագըթիլէրի պիր
մըգտար ասաթըր իլէ, մէշլէր Պէթիլ-
լէրին տօլաշտըլարը մահէլէրէ կիթմիշ-
լէր տիր, պունլարըն Պունլար գօթիթէ-
լէրի իլէ միւնասէպէթլէրի վար օլունմուշ
թախմին օլունմագտա տըր։ Թունա վի-
լաեթիլինտէ պիր նէվի հարաքէթիլէր աթի-
անէ հիւքմ իթմէքտէ իմիշ։

Լէվանթ։

— Ճիւմա իրթէսի կիւնքի Լէվանթ-
տա օլունմուշար նէգարէն, Արգատի
վաբօրու Շիրա լիմանընտան կէթիլիլէլէլ
օլունմուշ շէհի մէշպուրտէն եագըմը
պիր մէթուպտա իշար օլունմուշ օլուն-
մուշտան թախմին օլունմագլար քի, մա-
քինասը եա պրագըմը վէ եախտ պօ-
գուլմուշ իսթտէ շարուգ սուրէթտէ թա-
միր իտէպիլէպ Շիրաեա կիտէպիլիմիշ տիր։

— Պունլարտա պունլունան Եհնուտի
միլէթի հագընտա, Մէմէթթէլէյն ի-
մարէթի ճանիպինտէն վուգու կէթիլիլ-
լէն հարէթթի ղառտարանէ իւզէրինէ,
Փարիստէ պունլունան Եհնուտի գօթիթէ-
սի Ֆրանսա իմբէրաթօրունա պիր գըլթա
իսթիտանմէ իթա իտէրէք, պունլարըն
շու ղատը ու հագըթըլըգտան գուրթա-
րըմալարը իշին իմբէրաթօրը միւշարի-
լէյհին թէվասուլթ վէ միւտախէլէսինի
իսթիլիլէլ իլէմիշլէր տիր։ Պունլուն ի-
գէրինէ Ֆրանսա տէվէթի տախի իմա-
րէթի միւշարիլէյհեա պիր թագըմ թէպ-
լիլաթը միւէսսիլէ իթա իտէրէք, գա-
րարը մէսպուգուն պագը մերթէպէ թա-
տիլինէ գալըլըլըլըլը, վէ շու իշին մէվ-
գըրի ֆիլիլէ կէթիլմէք իշին պիր միւտաթ-
տէն պերու, Խաշտա պունլունան Մէմէ-
թէլէյն ումուրու տախիլիյէ միւտիլի Մ.
Պրաթիանունըն Պիքրէշ ճէլպ գըլընտըլը
ղաղէթալար հագըթիլիլտէն իտէտէ Պիք-
րէշտէն ալունան մալիւմաթը մէվսուգա-
եէ կէթիլ, շու Եհնուտիլէրին օրատան
տէֆ ու թէպիլի մուգարրէր օլունպ,
պիրիար աթիլէ հիթիլէ իլլէմէք էթքեա-

րընտա իսթէրտէ, պունլարըն ղաթէն
միւրապէհաճըլըգ վէ սայիր պիր թագըմ
հիլլէքեարըլըլար իլէ էհալիեի սոյմաղա
ալըլըլ օլունմուշտան, նէ Սիլիթիլա վէ
նէտէ Բուսիա թօրաղընտա գապուլ օ-
լունմաեաճաղարընտան, պէրի թարաֆա
հիթիլէ իլլէմէլէրի թէսալվուրունտա
պունլունմուշար իմիշ։

Թունա։

— Պուն Ճիւմա իրթէսի կիւնքի չըգա-
րըն Մէմուլաաթիլիլէլէլէլ ղարիյէսինտէ
վուգուպթը պահսընըն սօն Ճիւմէսինէ
գարըլըլը, շու աթիլտէքի մէթիլունպու-
տախի տէրճ ու իլան իտէրիգ։

Միւլէլիլիթ։

1867 Մայիս 13 Երգրում։

Պունտան ագտէմ Հինձք գարիյէսինտէ
վուգու պունան տէնէթիլու վուգուպթըն
եիւզ իւսթիլէլէլ պրագըլմասը սէպէպի, Տէր-
սէտաթթէթտէ պունլունան պիր նուֆուգեա-
րըն իլլիմաթը թէլէսիլի օլունմուշ տուր։

Պա իրատէյի սէնիյէ շէրէֆիլիլուտ իտէն
մէթուպի սամիլին ահեաթը մուճիպինձէ
թէլէլէլէլ իտէն մէճիլա աղալարը, իսլամ-
տան էվագի նագըրը վահիտ պէյ վէ իտա-
րէյի մէճիլա աղաթը հաճի Ապտորահման է-
ֆէնտի իլէ հաճի Նուրի պէյլտէն, վէ Բուս
միլլէթիլտէն տախի վիլայէթ մէճիլիլ քէ-
պիրի աղաթը Եթիլի Էֆէնտի վէ իտարէ մէճ-
իլիլ աղաթը հաճի Տիմիթիլի վէ թիւճճարանը
միւթէպէրանտան հաճի Թոտորի Էֆէնտիլէր-
տէն միւրէքթէպ օլունմուշ հալտէ, մահ-
պուս օլան Մաթիսու իւշ հաթթա պիրի պիր
իւսթիլէլ իսթիլիլագ իթիլիլէլիլտէ, նի-
հայէթ իւլ էմը մէրգում մահպուս, գըլըն
էթէ գարընտալը կարապետ, վէ վարդապէ-
տին գարընտալը Աւետիս վէ Մանուկուն միւթ-
թէլիլ օլունմուշարըն իգրար իթմիշ, վէ պա-
տէհու մէճիլա թարաֆընտան «վարդապետտէ
պու ճինայէթէ տախիլիլ իտի» տէլի սիւալ
իթիլիլէլիլտէ «Կիճէնին գարանլըլընտա
կէթիլմէտիլմ» ճէվապըն վէրմէսի իւզէրինէ
սալը վէրիլիլ, վէ մէրգուման իւշ քիմէս-
նէլէր ճէլպ իլէ իսթիլիլագ օլունմուշա-
րընտա միւթթէլիլ օլունմուշարըն ինքեար
իտէմէմիլիլ տիր։

Մայիս 16 տա թէքրարէն մէճիլա թէ-
ճէմիլ իթմիշ, վէ մէրգուման իւշ քիմէսնէ-
լէրին քէնտի իգրարըլընտա գալի տուր-
տուգլարըն կէթիլիլէլիլտէն, վարդապետի
չաղըմը, վէ վարդապետ տախի օլ իշտէ
մէթիլալը պունլունմուշուն ինքեար իլլէ-
միշ իտէտէ, մէճիլա աղալարը, մէրգում վար-
դապետ տէճէրէք, «Էլէր օլ իւշ քիշի,
մէշլէր ճինայէթտէ սէնին տախի մէտ-
իլիլ օլունմուշա շէհաթէթ իտէրիլէր իսթ
գապուլ իտէրմիսին» տէլի սիւալ իթիլիլ-
լէրինտէ, էվէթ ճէվապըն վէրմիշ, վէ գա-
լէմէ ալընարագ միւհիլիլ տախի պաստը-
րըլմը տուր։

Օլ տէմ մէճիլա տիշարտա պէլէլէլէլ իւշ
քիշիլիլ հուգուրունա չաղըրըլ, վարդապե-
տին էօնիլտէ իսպաթ իթիլիլտէն սօն-
րա, մէրգումանը մահպուս իտէր իտէտէ։

վարդապետին նէֆսինէ գերապայծառ վէ-
քիւն քէֆիլ օլտուղունտան գոյ վերիւիւ ,
Փագաթ իւշ նէֆէր աւհիւյ ճինայթիւրին
իլամընը եարմանա գարար վերմիշ տիր .
Իլէրուտէ իլամըն սուրէթինի տախի կէօն-
աւերիթիգ .

* * *

— Իեանէ իշին կէշէն հաթթա ուն
կէօթիւրմիւշ օլան ատամընը թարա-
Ֆընտան պու կիւն շու աթիտէքի մէք .
Թուպու ալմըշը տիր :

... Տէր .

Հեռեւեալ դէպքը մայիս 23 երեք .
շաբթի գիշեր պատահած ըլլալով կը
փութալմէք մեծապատուութեան ծա-
նուցանել .

Խալօվայի նաւամատոյցէն երկու ժամ
եւ Խալազ-տէրէյէն իրէք ժամ հեռա-
ւորութեամբ Գըլըճ գիւղի Բաբազ օղու
հաճի Սարգիս շորպաճիին տունը կէս գի-
շեր ատեն տասն երկուքի չափ աւազակ
պատը ծակելով ներս կը մտնեն եւ երբ
տնեցիք կիմանան նէ ալ , յիշեալները գին-
եալ օլալով լոցեք կըսեն . եթէ չ'ուէք
հեռեւեալը չար կըլլայ , անոնք ալ վախճ-
նուն ամենեւին ձայն չեն հաներ , աւա-
զակներէն մէկ երկուքը սընտուկին քա-
նալին կուգեն եւ 600 ոսկի եւ երկու
չուփալ ալ էշեալ կառնեն եւ յիշեալ շոր-
պաճիին գրիշ եւ թուղթ առնել տալով
ի միասին լեռը կը տանին . շորպաճիին
կինը կաղաչէ , կը պաղատի թէ ինչ որ
ունինք տարէք , բայց մարդը թող տուէք .
անոնք ալ բան չկայ մի վախնաք , 400 ոսկի
ղոցեցէք թող կուտանք կըսեն . շորպաճիին
Կէյվէյի Թէստիճի օղուին դէպքը աղէկ
գիտնալով կնոջը կը պատուիրէ որ չըլլայ
մարդու բան մը գուրցէ , այսպէս գործը
երեքշաբթի մինչեւ կէս օր մարդու չը-
սեր , վերջէն գիւղէն իմանալով Գարա-
մուսալ կիմացնեն եղելութիւնը , Գարա-
մուսալի միւտիր էֆէնտին անմիջապէս
իզմիտ մարդ հանելով՝ իզնիկ եւ Պրուսա
հեռագրով իմաց կ'տրուի եւ ինքն ալ երէկ
առտու կանուխ գիւղերէն 3-10 անձինք
առնելով նոյն կողմը գնաց , բայց դեռ
լուր մը չեղաւ եւ գողերն ալ որոնք ըլլա-
լը յայտնի չեն . Հիւանդութիւնը վերջա-
ցած է մինակ 6-7 հոգի կան , անոնք ալ
աղէկ են .

Շէրամիւրուն ընթացքը ամեն տեղ
աղէկ են , բայց մինչեւ որ ասղընի չը գար-
նուի , աղէկն ու գէշը յայտնի չըլլար .
1867 մայիս 23 Եալազ-տէրէ .

Իզմիտ վէ Պուրսա սանձագլարն .
տա պիր իքի պտան պերու խըրըզլըզ
տէսլէրի իշեթիլմէտիկինտէն , իպատու-
լահ սիգտարի քիֆայէտէ էմիլիթ իւզ-
րէ իշիլի մէշղու օլմագտա իքէն , պու
տէֆա վուգու պուլան պալեատէքի ֆե-
նալըղըն գուհուրի , պիթթապի հերքէսին
տէհշէթինի մուճիպ օլմուշտուր . չիւնքի

պիւսմիհի խիւտա պու սէնէ իրէք մահ-
սուլու իյի կէօրիւնմէքտէ օլուպ , վէ չիմ-
տիտէն սօնրա գօզա չըգարարագ , թիւճ
ճարար վէ մահսուլ սահիպլէրի էօթէյէ
պերուեէ եաեղմագլըզա մէճպուր օլա-
ճագլար տըր .

Իզմիտ վէ Պուրսա միւթէսարըՖիա-
րը հազըթթիլի պու ֆէնալըզ եանկընը
գըղօյճըմընէն էօնիւնիւ ալմագ իշին հեր
նէվի թէտապիրին իթթիխագընա հիմմէթ
վէ միւսարատթ իտէճէքլէր տիր .

ԵԼՏԻՆՃԻ ՏԱՐԵԴԱՐՁ

Հէր նէ դադար քէք կիճ պաշտնըտը
իսէտէ , պու ճիւմէ իլէ տախի տիւնքի
կիւն պաղը դայրէթէք , տէիքանլըլարն
հիմմէթիլիլէ եէտիւնի տարեգարձ տա-
խի իճրայէ կէլմիշ տիր .

Պու տարեգարձտա գօմիթէլէր թա-
րաֆընտան եալընըզ իքի գըթա վաթօր
քիրալանմըշ իսէտէ , շիրքէթ վաթօրա-
լըլա վէ գաեղըլարա տախի խայլիճէ
քէսան կիթտիկինտէն , պիր գաշ պին քի-
շի մէվճուտ պուլունմուշ , վէ հալա դա-
յէթ կիւզէլ օլտուղունտան , վէ իքի թա-
գըմտա մուգիգա պուլունտուղունտան ,
բէք կիւզէլ էյլէնիլմիշ տիր .

Գեր . Արիստահէս սրբազան Պէյգօզ
քիլիսէսինտէ Գուտտաը շէրիֆ թագ-
տիս իթմիշ , վէ տիշարը չըգտըգտա , թէ-
զայլուտի էօմր ու իզպալի հազըթթի ֆա-
տիշահի հազընտա տուալար օգումուշ
տուր .

Շիմտիլէրտէ հէր քէսին մէրհամէթի-
նի Փրկիշին սէֆալէթի տալէթ իթմէք-
տէ օլտուղունտան , գօմիթէ թարաֆըն-
տան , մէքքիւր խայրաթխանէնին մէն-
ֆաաթընիլէթիլիլէ գուհուրա կէլէն տա-
լէթ իւզէլինէ , Հոգաբարձութիւն թա-
րաֆընտան խասսէթէն Աշնանեան Պօղոս
էֆէնտի իլէ Մագսուտեան Արթին է-
ֆէնտի օրատա հազըր պուլունմուշլար ,
վէ Փրկիշ իեանէսի թապաղը պաշնտա
օթուրմուշլար տըր .

Պու սէնէ էվլէլինտէն պիւլիւք հա-
զըրըզ հալատիսլէրի շուեու պուլմաուր-
ղընտան , պաշգա սէնէլէր գատար իզտի-
համ պուլունմամըշ օլուպ , վէ զաթէն
օրթալըզտա հիւքմ իթմէքտէ օլան ագ-
ճէ գըլլէթի մայիւմ օլտուղունտան , զանն
իտէրիգ քի , անձագ պին զուրուշ գատար
հասըլաթ օլապիլմիշ տիր , պու ճիւմէ
իլէ տախի իզհարը թէշէքքիւր իտէրիգ .
գերա , չօգլարա տէյիլ սէրվէթիլիլտէն , իլ-
լա դայրէթի միլիլէլէրինտէն նաշի քէնտի
համիլիլէթիլիլի իպրագ իթմէքտէ տիր .
լէր .

Սահմանադրութիւն հազընտա շու
միւնասէպէթլէ պաշգա պիր շէյ սէյլէ-
մէյիպ , անձագ շու գատարընը սէյլէ-
րիգ քի , սայրա բէք ագ գալմըշ օլան Յահ-

մանադրութիւն տիւշմէնլէրի թէհի եէր-
տէ սէվինմէսինլէր , գերա , մէքքիւր նի-
զամնամէ հէրքէսին գալպի պէօճէքլիլին-
տէ , իրէք պէօճէյի միսիլու իւմիտ վէ
դայրէթ վէ սէպաթ ու իտտաա եարրագ-
լարըլա ըուզ ու շէպ պէսլէնիլմէքտէ օլ-
տուղունտան , կէրշի պագէն ուլգուեա
եաթմագտա տըր , հէրշի պատապատ պիր
կիւն գօզա պաղաեղպ մէյտանէ չըգա-
ճագ տըր .

— Ճիւմա իրթէսի վէրիլէն պիր գա-
լար իւզէրինէ , տիւնքի Փրկիշ հոգաբար-
ձութիւնու ազալարընտան պիր գաշ նէ-
ֆէրէֆէնտիլէր մահէլի մէպպուրա կիթ-
միլէր , վէ օրատա եէրլէշմիշ , գուրնազ-
լաշմըշ , վէ օրասընը քէնտիլէր իշին առէ-
թա պիր մալիքեանէ մագամընտա թուլթ-
մուշ օլան մէմուրլար տիշարը չըգարա-
րագ , լազըմ կէլէն թահգըզաթտան սօն-
րա , հէր մէմուրիլիլէթլէ լաեղըլ մէմուր-
լար թայեին իթմէք իւզըն շիմտիլի հալ-
մուվագաթ մէմուրլար թախսիս իլլէ-
միլլէր տիր .

Փրկիշի սէֆալէթտէն գուրթարմագ-
լըղըն պիրինճի շարէսի , անձագ օրասըն-
տան էյլէ պիր թագըմ մուզըրր ատամ-
լարը տէֆ իթմէքտէ օլապիլէճէ կիլինտէն ,
պու պապտէ հոգաբարձութիւն էն պիւ-
լիւք պիր իսլահաթ վէ ճէսարէթէ թէ-
շէպպիւս իթմիշ տիր տէնիլսէ սէգա տըր-
էմմա , թիւրքիամըգտա հիւքմ իթմէքտէ
օլան պիր ֆէնալըզա պինտէն , պաղը
զաթլարըն իլթիմասընա կիւ վէնէրէք օ-
րատա գալապիլմիշ օլանլարտան պաղըլա-
րը , վէ պէլքիտէ չօգլարը կիտիպ էօթէ-
քինէ պէրիքինէ սըզաշաճագլար վէ քէն-
տի հազըլարընտա մէրհամէթլէրինի թահ-
լիք իտէճէքլէր իմիշ . գարարը եօգ տուր .
չիւնքի , պիր ատամըն խաթըր իշին եիւզ-
լէրճէ պիշարէկեանըն սէֆալէթ վէ մու-
սիպէթինի իլթիեաթ իտէր հէման հիշ
պիր առէմ պուլամաեաճագլար տըր . նա-
սըլքի եաղըն կիւնտէ թարտ իտիլէն մէ-
մուրինին առէմ լիեազաթ վէ թագսի-
լաթլարը ալէնէն իլան գըլընաճագ տըր .

Փրկիշ Իեմնէսի

Տիւն ախլամ տարեգարձ տէօնիւշիւն-
տէ , Լանկատա Սթանգալ ընկերութիւն
ազալարընը քէնտի ընթերցարանլարըն-
տա , Փրկիշ իշին հիմմէթ իթտիլէրի ի-
եանէյի մա թէշէքքիւր իլան իտէրիգ .

Լիւրա	Ղըշ
1 Գուլագսըզեան հաճի Մարգար	410
աղա	
1 Գեահեանեան Մկրտիչ աղա	419
Մէհի .	
2 Գէորգ աղա Յովսէփեան	44
2 Ա . Ե . աղա	46
2 Ս . Պ . աղա	46
2 Հ . Գ . աղա	46

1 Պիր զաթ	22
1 Յ. Շ.	22
1 Տիգրան աղա Մազլումյան	22
2 Հաճի Գալուստ աղա Մազլումյան	44
2 Ս. Ք.	44
1 Զենոբ աղա Գալուստյան	22
2 Գրիգոր աղա Կարապետյան	44
	616

Մայիս 25 տէ կէլէն 5 գուգու միւթէվէֆա բիշմիշկատէ ֆամիլեանը հանրման .

Մայիս 25 կէլէն 1 գուգու Յոհան աղա Զիմիշկէվէֆան :

Փրկիչ ԳԱՆՁԱՆԱԿԱՐԸ ՀԱՍՈՒՆՈՐ	
Մայիս 17 փրկիչ գանձանակընտան	62-30
» » Զարը ճիվարընտան	149-5
» » Պէշիկթաշ	129-30
	524-15

— Պիթարաֆլըղա ըրայէթէն , շուաթիտէքի մէքթուպու նէշը իտէրիզ .

. . . խմբագիր .

29 Մայիս 1867 կ. Պոլիս .

Զեր անկողմնասիրական ազատամտութեանը փտահանալով՝ սա հետեւեալ դիտողութիւնս հրատարակելիք կը խնդրեմ .

Երէկ Սահմանադրութեան եօթներորդ տարեդարձը կատարելու համար 8 Ն. չոգեանաւ մը Պոլսոյ նաւամատոյցներէն Հայ խումբ մը փոխադրեց ի Պէյզօզ . ուր յիշեալ խումբը ըստ սովորութեան յառաջացաւ յեկեղեցին եւ հոն ազգ . հանդէսին յատկացեալ 41-2 ժամերը առանց խորհելու յանուն կրօնի մըսխեց . . .

Ազգային հանդէս մը կրօնքի հետ կապելէն ինչ քննաներ ծագած լինելուն՝ կերեւայ թէ դեռ Հայն անգէտ է : Ըստ իս՝ կամ պէտք է եկեղեցին կանուխ աւարտել , եւ կամ նորահետ մասնաւոր պարտուց կապ մը չըյողել , որպէս զի ապագային մէջ զղջման եւ ապաշաւանաց կոծը ուժգին չըլլայ :

Այսու առթիւ կը պարտաւորիմ ցաւօք արտի յայտնել երեկուան օրը տեղի ունեցած Սպանիական ոգւոյ մէկ փոքրիկ շարժումը որ անկեղծ եւ անկողմնասէր հայուն քիչ ցաւ չըպատճառեց :

Ահա եղելութիւնը . Հասարակաց փողոցին մէջ մէկ քանի Հայ տղաք յայտարարութիւն կը ծախեն եղեր , մէկ քանի Հայեր ալ ծախելն արգիլելու մտօք ձեռքերնուն առեր են , որոյ համար փողոցին մէջ տեղ Հայ-Սպանիականատեան մը քացուեր էր առ « լուսաւորեալ » կոչուած դարուս մէջ , եւ այն պարտուց եւ իրաւանց ազատասիրական հանդէսը կատարելու առեն : Ստուգիւ այսպիսի շարժում մը Հայուն պատիւ չըբերի :

Հոգ չէ թէ այն յայտարարութիւնը ո՞ր կողմէն էր եւ ինչ նիւթ կը պարունակէր . միայն սա կրեմ որ՝ առանց Բ. Գրան կողմանէ այդ գործին մէջուր կարգուած լինելու՝ հասարակացառ եւ տուրը խափանելու տքնիլը՝ մեծ յանդգնութիւն է : Պաշտօն չունեցող մարդ մը՝ միայն իր անձին իշխող կրնայ ըլլալը չգիտող Հայեր տեսնելը՝ ճշմարիտ մարդուն սոսկում կը պատճառէ : Ո՞վ էր այն Հայը եւ ո՞րքէ իշխանութիւն առած էր , որ ի նախատինս Հայ անուան կը յանդգնէր , «ար-

իւնս պիտի թափեմ եւ ծախել պիտ չեամ » ըսելու . . .

Եթէ յիշեալ յայտարարութիւնը հասարակաց բարոյականը խանգարող նիւթեր կը պարունակէր , եւ եթէ այն բռնացող պարօնները տէրութեան հաւատարիմ հպատակ էին , պարտաւոր էին կառավարութեան իմաց տալ , եւ ոչ թէ իրենց չափը չճանչնալով՝ բարձրագոյն եւ իրենց խելքէն վեր պաշտօն մը յափշտակելու յանդգնիլ եւ անաւոր պատասխանատուութիւն մը իրենց վրայ հրաւիրել :

Եւ առ այժմ անուն չեմ տար , միայն առ ի զգուշութիւն այսչափ կը գրեմ , բայց առաւել ցաւ տուած է ինծի (եթէ լսածս չիտակէ) , այս ապօրինաւոր ընթացքը բռնադատութիւն մէջն ալ Տարեդարձի հանդէսը պատրաստող գումիթէն է եղեր :

Գումիթէին ջանքն ու աշխատութիւնը մեր շնորհակալութեանն արժանի է , բայց իր հրատարակած բլանէն դուրս բանի միջամուխ լինելն ալ ներելի չէ : Հայը ան առեւ պատիւ կը գտնէ , երբ յառաջ դէպ ի լուսաւորութիւն կը շարժի , իսկ ետ մնալու պատճառանքը իրաւացի չէ :

Ի . Ա . Պ .

ՀՈՎԱՏԻՍՈՒԹՅՈՒ թԷԼԷԿՐՈՖԻԹԷ

(Աճուհի Հովնա Մարգարէ)

Փարիս , 8 յունիս ախշամըն սաաթ 2 վէ 5 տաղըգասընտա .

Գալանին մէջիսինտէ — Բէյիս , Բուսիս իմբէրաթօրու հազրէթլէրինին էօմիլնէ գաստ իթմէք մատտէսի իւզէրինէ իզհարը թէսսիւֆ իտէրէք , Ֆրանսանն միւսաֆիրի միւսթէրէսի իշին , էսէրի մուհապպէթինի իպրազ իթմիշ տիր : (Ուղուն միւստէթ էլ չըբմըլարտըր) :

Այնի տուլու Սէնա մէջիսի թարաֆընտան տախի իզհար օլունմուշ տուր :

Պէրէկուսքինին իսթինթազը : Մէրգոււմ րահաթ վէ ասիւտէ հալ իլէ տուրմագտա իտի : Նաթօլէօն հազրէթլէրինի վուրմագ իսթէմէեիպ , իլլա Բուսիս իմբէրաթօրունու էօլտիւրմէք միւրատընտա պուլունտուղունու իզրար իյլէմիշ տիր :

Ֆրանսանն միւսաֆիրբէրվէրիկինէ գարչը հարաքէթ իթմիշ օլունդունու թանընդալ , ֆագաթ էօլտիւրմէքլինէ մուվաֆֆագ օլամատըր իշին թէսսիւֆ իթտիկինի պէեան իթմիշ տիր :

Պու պապտէ քէնտիսի իլէ թէօմէթտաշ վե եախօտ րէֆիգի պուլունմատըղըն պիլտիրմիշ տիր : Բուսիս քիլիսէսինտէ գուտտաք շէրիֆ թագաթիս օլունարագ տուա օգունմուշ տուր :

Ճէնէրալ Զամօիսքի պիր մէքթուպ իլէ , պիւթիւն լէհիլէր թարաֆընտան մէզքիւր ճինայէթէ գարչը շեաթիտ սուրէթտէ բրօթէսթօ իյլէմիշ տիր :

Ի Լ Ա Ն Ա Թ

Արնապուտ քէօյիւնտէ Այիօս (Մոֆրիօս մահէլլէսինտէ վագը տէրուինտէ պիր գը-

թա պաղչէ , ագար օու վէ լէվազիմթը սայիրէ օլունդու հալտէ , նէզարէթի ղայէթ կիւզէլ պիր պապ քեարկիր խանէ :

Ենէ մէզքիւր մահէլլտէ տէնիզ գընըընա եագըն իթի պապ քեարկիր մաղազա քիրայէ վէրիլէճէլէր տիր , թալէպի օլան դէվաթըն տահա զիեատէ մալիմաթ ալմագ իշին Գալաթա Գուրչուն խանտա Ն . 16 , Մ . Սթամաթի Ա . Բրօգօեա միւրահաաթ իթմէլէրի իլան գըլընըր :

15

ԱԹԵՇ ՎԵ ԷՍՄԻՐԻ ՍԻԿՈՒՐԹԱՍԸ

Հոգարէ Եւրօպէ Պիլիպիս մէ ինտէրնացի Սիկօրիս Էսմիւրիս .

NORTH BRITISH AND MERCANTILE INSURANCE COMPANY.

2,000,000 Ինկիլիզ լիրտաք , աքըլ սէրմայէթի 2,250,000 Թահթը էմիլլէթտէ օլարագ իրաաք 600,000 Սէնէվի վարիտաթը

Պու գումարանեա 1809 սէնէսինտէ եանի պօւնտան 58 սէնէ էվվէլ թէլըլ օլունուպ , չիմօր իսէ , քէնտի սէրմայէսինտէն պաչգա , Թահթը էմիլլէթէ վագ օլունմուշ օլան պիւիւք մէպլաղի սայէսինտէ , տէրքեար օլան էն զիեատէ էմիլլէթի գումարանալարըն օքրաքընա կէշմիշ տիր . վէ հաթթա մէզքիւր գումարանեա իշինտէքի սիկուրթաճըլար օթիսի քէնտի գարալարընա գարչըլըգ պիր օիկուրթա թահթընտա պուլունմագտա տըրլար :

Մէզքիւր գումարանեա ալէլիսուտա . կէրէք մաղազալարտա , վէ կէրէք իսթանպօլ վէ Գալաթա կիւմրիւքլէրինտէ կէրէք քէնտիլէրին օլուպ , վէ կէրէք էմանէթէն իւտէլէրինտէ պուլունարագ մալ վագ իթմիշ օլան թիւճճարարա , վէ իսթանպօլտա վէ էիվարլարընտա պուլունան էվ , մաղազա վէ սայիր էպիլիէ սահիպլէրինէ , վէ հէր սընըֆ տիւքքեանը վէ ֆապրիգաճըլարա , վէ էմվալ ու էշեասընը սիկուրթա իթմէք իսթէլէն քիրաճըլարա , իլան վէ պէեան իտէրէք , զիւտէ մուհարբէր իմագ սահիպի , մէզքիւր Գաւմրաննանն վէ քեալէթնամէսի անքեամընեա , աթէլէ գարչը հէր նէ գատար միւտտէթ իշին օլուր իսէ օլունու , էսվէն ֆիկաթլա օիկուրթա մուամէլէսի իթմէքլինէ բուխաթը քեամիլէսի վար տըր , վէ հէր նէվի գարտըր , քէմալի հազըլըգա թագմիլնէ հազըլըրըր :

Պու պապտէ տահա զիեատէ մալիմաթ քէսպ իթմէք իսթէլէն , իսթանպօլտա վագը Եւրօպէ-բաշա խանընտա 7 նիւմէրօլու օտատա Համարձում աղա Յովսէփեանա , միւրահաաթ իյլէեճէք տիր :

Գալաթաա կիւմրիւք սօգաղընտա 4 նիւմէրօլու մաղազատա գումարանեա աճէնթօսունա .

ՈՒԼԻԱՄ Բ . ՍՈՒԱՆ

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ ԿԱՐԱՊԵՏ Յ . ՓԱՆՍԵՐԱՆ

ԼԷՎԱՆՔ ԶԷՐԱԼԵՐԱ ԲԱՊԻԱՆԷՍԻՆԵՐ ԳԻՐՈՂԵԱ ՅԱՐԱԻ ԵՕԼԵԱ , ԶՈՐՈՐԱՅ ԱՇԽԱՆԷ ԳԻՐԱԶԷՐԼԵՐ ԳԱՐԵՐԵԱ ՆՈՒՅԵՐՈ 1867 .